

PM Rotel I (Dnr KS 2022/194)

Stockholms stads medverkan i Europeiska kommissionens nya borgmästaravtal för klimat och energi – Covenant of Mayors for Climate and Energy

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Stockholms stad undertecknar Europeiska kommissionens nya borgmästaravtal för klimat och energi genom att finansborgarrådet undertecknar bilaga till denna promemoria och att det ersätter stadens åtaganden inom borgmästaravtalet (Dnr 113-549/2016).

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Stockholms stad har fått erbjudande om att skriva på och delta i det nya borgmästaravtalet för klimat och energi, "Covenant of Mayors for Climate and Energy" från Europeiska kommissionen. Det nya borgmästaravtalet handlar om att höja Europeiska städernas klimatambitioner. Som avtalspart förbinder man sig att vidta åtgärder i den takt som dikteras av vetenskapliga rön, i en gemensam ansträngning för att hålla den globala temperaturökningen under 1,5°C, vilket är Parisavtalets målsättning.

Det nya borgmästaravtalets vision är att undertecknare år 2050 är fossilfria och motståndskraftiga städer med tillgång till billig, säker och hållbar energi. Som en del av det nya borgmästaravtalet kommer undertecknare att fortsätta: (1) minska utsläppen av växthusgaser inom sitt territorium, (2) öka motståndskraften och förbereda sig på klimatförändringens negativa följder, och (3) prioritera åtgärder mot energifattigdom för att säkerställa en rättvis övergång.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det nya borgmästaravtalet ligger i linje med stadens prioriteringar och är ett naturligt steg efter att staden signerat, och nu lever upp till, de åtaganden som ligger inom ramen för borgmästaröverenskommelsen. Staden har redan klimatmål på lång och kort sikt vilka är i linje med avtalets åtaganden och ett antal policydokument som tar höjd för klimatåtgärder.

Mina synpunkter

Stockholms stad bedriver i dag ett omfattande miljö- och klimatarbete med höga målsättningar. Till 2040 ska Stockholm vara en klimatpositiv och fossilfri stad och till 2030 har vi målsättningen att trafiken i innerstaden ska vara utsläppsfri. Vi har dessutom ansökt om att bli en av EU:s 100 klimatneutrala städer till 2030.

Stadens klimatmål ligger i linje med borgmästaravtalet och bland insatser kan nämnas samverkan med näringslivet, akademien och civilsamhället exempelvis elektrifieringspakt, klimatpakt och partnerskap med universitet. Vi har också ett avtal mellan kommuner, myndigheter och Viable Cities som syftar till att öka takten i klimatomställningen.

Som avtalspart inom ramen för det nya borgmästaravtalet får Stockholm tillgång till ett europeiskt nätverk av städer och regioner samt en stärkt kontakt med beslutsfattare i EU:s institutioner. Genom att delta i avtalet och såväl bidra som att ta del av goda exempel kan Stockholm tillsammans med andra städer komma snabbare framåt inom klimatarbetet och nå klimatmål inom utsatt tid.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Stockholms stad undertecknar Europeiska kommissionens nya borgmästaravtal för klimat och energi genom att finansborgarrådet undertecknar bilaga till denna memororia och att det ersätter stadens åtaganden inom borgmästaravtalet (Dnr 113-549/2016).

Stockholm den 16 mars 2022

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Europeiska kommissionens nya borgmästaravtal

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

Borgmästaravtalet är ett viktigt verktyg för Europas städer i arbetet för att uppnå Parisavtalets målsättningar. Vi välkomnar att Stockholms stad undertecknar avtalet.

Vi noterar dock vissa oklarheter i majoritetens förhållningssätt och målsättningar vad gäller stadens klimatarbete. Enligt budget för år 2022 ska Stockholm vara en klimatpositiv stad till år 2040, något som också anges i detta ärende. Samtidigt har finansborgarrådet pratat om att uppnå klimatneutralitet till år 2030, hur detta ska uppnås är dock högst oklart. Vidare finns mål om en utsläppsfri innerstad till 2030, vilket vi stöder, men en plan för minskade utsläpp från vägtrafiken saknas fortfarande. Det moderatledda styret verkar inte överens om varken målsättningar eller hur man ska uppnå dem. Vi socialdemokrater har varit väldigt tydliga: vårt mål är ett klimatpositivt Stockholm till 2035. Det är ett både ambitiöst och realistiskt mål.

I borgmästaravtalet hänvisas till det rådande klimatnödläget. Det är bra och viktigt, men vi vill i sammanhanget påminna om finansborgarrådets velighet även på detta område. Finans-

borgarrådet skrev år 2019 under en deklARATION från C40 som uttalade ett globalt klimatnöd-läge. Gott så, men kort därefter sa hon att det inte fanns några planer på att utlysa klimatnöd-läge i Stockholm. Det är anmärkningsvärd hållning i och med att de åtaganden finansborgar-rådet ställer sig bakom internationellt tydligen inte ska gälla på hemmaplan. Vi hoppas att detta inte gäller för det nu aktuella borgmästaravtalet.

Remissammanställning

Ärendet

Staden har fått erbjudande om att skriva på och delta i det nya borgmästaravtalet för klimat och energi "Covenant of Mayors for Climate and Energy" från Europeiska kommissionen. Det nya borgmästaravtalet handlar om att höja Europeiska städernas klimatambitioner. Som avtalspart förbinder man sig att vidta åtgärder i den takt som dikteras av vetenskapliga rön, i en gemensam ansträngning för att hålla den globala temperaturökningen under 1,5°C, vilket är Parisavtalets målsättning.

Det nya borgmästaravtalets vision är att undertecknare år 2050 är fossilfria och motståndskraftiga städer med tillgång till billig, säker och hållbar energi. Som en del av det nya borgmästaravtalet kommer undertecknare att fortsätta: (1) minska utsläppen av växthusgaser inom sitt territorium, (2) öka motståndskraften och förbereda sig på klimatförändringens negativa följder, och (3) prioritera åtgärder mot energifattigdom för att säkerställa en rättvis övergång.

Genom att underteckna det nya borgmästaravtalet åtar sig Stockholms stad att vidta följande åtgärder:

1. Stockholms stad förbinder sig att sätta mål på medellång och lång sikt, i överensstämmelse med EU-målen, och åtminstone på samma ambitionsnivå som nationella mål. Borgmästaravtalets mål är att uppnå klimatneutralitet år 2050. Staden kommer att prioritera klimatåtgärder och informera invånare om detta.
2. Engagera stadens medborgare, näringsliv och beslutsfattare på alla nivåer i den här visionen samt omvandlingen av våra sociala och ekonomiska system. Stockholms stad fortsätter att utveckla klimatpakten med samtliga aktörer som hjälper oss att nå målen.
3. Agera, nu och tillsammans, för att komma på rätt spår och öka takten på den övergång som krävs. Stockholms stads klimatplan och klimatbudget fastställer slutdatum att utveckla, genomföra och följa upp stadens mål. Stadens planer innehåller bestämmelser om hur vi mildrar och anpassar oss till effekterna av klimatförändringar, samtidigt som alla inkluderas.
4. Bilda nätverk med stadens borgmästar- och ledarkollegor i och utanför Europa för att få inspiration av varandra. Staden kommer att uppmuntra dem att ansluta sig till den globala borgmästaravtalsrörelsen var de än befinner sig i världen, om de antar de mål och den vision som beskrivs i avtalet.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 februari 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det nya borgmästaravtalet ligger i linje med stadens prioriteringar och är ett naturligt steg efter att staden signerat, och nu lever upp till, de åtaganden som ligger inom ramen för borgmästaröverenskommelsen. Staden har redan klimatmål på lång och kort sikt vilka är i linje med avtalets åtaganden och ett antal policydokument som tar höjd för klimatåtgärder.

Staden arbetar kontinuerligt med att utveckla former för samverkan med näringslivet, akademien och civilsamhället. Exempel från detta arbete är stadens klimatpakter, partnerskap med universitet och medborgarpaneler. Stockholm ingår även i Klimatkontrakt 2030, ett avtal mellan kommuner, myndigheter och Viable Cities som syftar till att öka takten i klimatomställningen. Genom att använda dessa satsningar och lyfta fram delar av dem i rapporteringen till Europeiska kommissionen behöver det inte betyda något omfattande merarbete att staden går med i det nya borgmästaravtalet.

Borgmästaravtalet innehåller även skrivningar om att undertecknare ska arbeta för en inkluderande klimatomställning. Den sociala dimensionen ingår i stadens arbete med Agenda 2030 där synergier mellan målen ska eftersträvas. Den sociala dimensionen av klimatomställningen kan utvecklas vilket är ett viktigt arbete framåt.

Klimatåtgärder är en viktig del av den framtida stadsplaneringen och Stockholms stad har höga ambitioner att ligga i framkant och att fortsatt kunna erbjuda medborgarna en klimatsmart, trygg och säker stad. Genom att delta i internationella nätverk där goda exempel kan delas så kan Stockholm tillsammans med andra städer komma snabbare framåt i omställningsarbetet.